

CURTEA DE CONTURI

Curtea de Conturi Europeană răspunde de controlul finanțelor UE. În calitate de auditor extern al Uniunii Europene, aceasta contribuie la îmbunătățirea gestiunii financiare a UE și joacă rolul de gardian independent al intereselor financiare ale cetățenilor Uniunii.

TEMEI JURIDIC

Articolele 285-287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

STRUCTURĂ

A. Componenta

1. Numărul de membri

Un membru pentru fiecare stat membru (Tratatul de la Nisa a formalizat ceea ce era până atunci doar procedura recunoscută), adică 27 de membri în prezent.

2. Calificări

Membrii:

- trebuie să facă parte ori să fi făcut parte, în statul lor, din instituțiile de control financiar extern sau să aibă o calificare deosebită pentru această funcție;
- trebuie să prezinte toate garanțiile de independență.

3. Procedura de numire

Membrii sunt numiți:

- de Consiliu, cu majoritate calificată;
- la recomandarea fiecărui stat membru pentru locul ce îi revine;
- după consultarea Parlamentului European.

B. Mandat

1. Durata

Șase ani, cu posibilitate de prelungire.

2. Statut

Membrii Curții de Conturi se bucură de aceleași privilegii și imunități ca judecătorii Curții de Justiție.

3. Îndatoriri

Membrii Curții „își exercită funcțiile în deplină independență”. Acest lucru înseamnă că:

- nu au voie să solicite sau să accepte instrucțiuni din partea niciunei surse externe;
- trebuie să se abțină de la orice act incompatibil cu funcțiile lor;
- nu pot exercita nicio altă activitate profesională, remunerată sau nu;
- dacă încalcă aceste condiții, Curtea de Justiție îi poate îndepărta din funcție.

C. Organizare

Colegiul își alege președintele dintre membrii săi pentru un mandat de trei ani, care poate fi reînnoit.

Curtea este organizată în cinci camere responsabile pentru domenii specifice de cheltuieli și venituri:

- Camera I: utilizarea sustenabilă a resurselor naturale
- Camera II: investiții pentru coeziune, creștere și incluziune
- Camera III: acțiunea externă, securitate și justiție
- Camera IV: reglementarea pieței și economia competitivă
- Camera V: finanțarea și administrarea Uniunii Europene

Fiecare cameră are două domenii de responsabilitate: în primul rând, adoptarea de rapoarte speciale, rapoarte anuale specifice și avize; în al doilea rând, elaborarea de proiecte de observații pentru rapoartele anuale privind bugetul general al UE și Fondul european de dezvoltare, precum și de proiecte de avize în vederea adoptării de către Curte în ansamblu.

Curtea are aproximativ 900 de membri ai personalului și are sediul la Luxemburg.

COMPETENȚE

A. Auditurile efectuate de Curtea de Conturi

1. Domeniul de responsabilitate

Mandatul Curții de Conturi vizează examinarea tuturor conturilor de venituri și cheltuieli ale Uniunii Europene și ale tuturor organelor Uniunii. Curtea realizează auditurile pentru a obține o asigurare rezonabilă privind:

- fiabilitatea conturilor anuale ale Uniunii Europene (audit financiar);
- legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente (audit de conformitate); și
- buna gestiune financiară (audit de performanță).

2. Metodele de audit

Auditul efectuat de Curtea de Conturi este continuu. Acesta poate fi efectuat înainte de închiderea conturilor pentru exercițiului financiar examinat. Auditul se bazează pe înregistrări și poate fi efectuat, de asemenea, la fața locului:

- la instituțiile și agențiile UE;
- la orice organism care gestionează venituri sau cheltuieli în numele Uniunii Europene;
- la orice persoană fizică sau juridică care beneficiază de fonduri provenite de la bugetul UE.

În statele membre, auditul este efectuat în colaborare cu instituțiile naționale de control. Entitățile supuse auditului sunt obligate să transmită Curții de Conturi orice document sau informație pe care aceasta o consideră necesară pentru îndeplinirea atribuțiilor sale.

Curtea nu are competențe de anchetă. Prin urmare, aceasta sesizează Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) cu privire la cazurile de fraudă și corupție, iar OLAF anchetează cazurile respective.

3. Rapoartele de audit

În urma auditurilor, Curtea publică:

- rapoarte anuale privind execuția bugetului UE și al Fondului european de dezvoltare, inclusiv declarația de asigurare;
- rapoarte anuale speciale privind agențiile UE, organismele descentralizate și întreprinderile comune;
- rapoarte speciale privind chestiuni de interes deosebit, în special chestiuni legate de buna gestiune financiară și anumite domenii de cheltuieli sau de politici;
- analize care vizează subiecte de politică sau administrative dintr-o perspectivă largă, se axează pe domenii sau aspecte care nu au fost supuse încă auditului sau determină faptele privind anumite subiecte (până în septembrie 2019, analizele se împărțeau în mai multe categorii: analize generale, documente informative și analize rapide privind cazuri concrete).

B. Competențe consultative

În temeiul articolului 287 alineatul (4) din TFUE, celelalte instituții pot solicita avizul Curții de Conturi oricând consideră oportun. Avizul Curții de Conturi este obligatoriu atunci când Consiliul:

- adoptă regulamente financiare care specifică procedura de stabilire și execuție a bugetului și de prezentare și auditare a conturilor;
- determină metodele și procedura prin care resursele proprii ale UE sunt puse la dispoziția Comisiei;
- stabilește reguli cu privire la responsabilitatea controlorilor financiari, a ordonatorilor de credite și a contabililor; sau
- adoptă măsuri pentru combaterea fraudelor.

DECLARAȚIA DE ASIGURARE ȘI RATA DE EROARE

Pentru conturile UE aferente exercițiului 2018, auditorii au emis o opinie fără rezerve privind fiabilitatea acestora, situație repetată în fiecare an începând cu 2007. În 2017, veniturile nu au fost afectate de un nivel semnificativ de eroare.

O parte considerabilă a cheltuielilor din 2018 de asemenea nu au fost afectate de un nivel semnificativ de eroare. Prin urmare, al treilea an la rând, Curtea a emis o opinie cu rezerve (și nu o opinie contrară) cu privire la regularitatea operațiunilor ce se află la baza conturilor (a treia oară din 1994, an în care Curtea a început să prezinte declarații anuale de asigurare). În ultimul deceniu s-a înregistrat o îmbunătățire globală semnificativă: între 2006 și 2011 Comisia a reușit să îmbunătățească gestiunea financiară, reducând rata de eroare de la 7 % (în 2006) la 3,9 % (în 2011). Deși în 2012 rata de eroare a crescut până la 4,8 %, în toți anii următori aceasta s-a îmbunătățit continuu: 4,7 % în 2013, 4,4 % în 2014, 3,8 % în 2015, 3,1 % în 2016, până la 2,4 % în 2017, cu o ușoară creștere în 2018 (2,6 %).

În raportul anual pe 2018, Curtea a atras atenția asupra unor probleme persistente, îndeosebi atunci când de la bugetul UE se efectuează plăți către beneficiari pe baza declarațiilor acestora privind cheltuielile suportate, care pot fi încadrate de reguli complexe. Întrucât Cadrul financiar multianual (CFM) pe 2014-2020 se încheie, Curtea a evidențiat faptul că asimilarea scăzută a fondurilor structurale și de investiții poate majora volumul plăților la începutul următorului CFM. De asemenea, faptul că bugetul UE garantează o sumă de 92,8 miliarde EUR determină o expunere crescută la riscuri. În următorul CFM vor trebui soluționate ambele aspecte.

ROLUL PARLAMENTULUI EUROPEAN

Curtea de Conturi (CCE) a fost înființată în 1977 la inițiativa Parlamentului European. Aceasta a devenit instituție a UE în 1993. De atunci, Curtea de Conturi a asistat Parlamentul și Consiliul în exercitarea rolului acestora de control al execuției bugetare. Rapoartele anuale și rapoartele speciale stau la baza exercițiului parlamentar anual de descărcare de gestiune.

Membrii Curții sunt invitați să-și prezinte rapoartele în cadrul reuniunilor comisiilor [reuniunile Comisiei pentru control bugetar (CONT) a Parlamentului European, precum reuniuni ale comisiilor specializate] și să răspundă la întrebările adresate de deputați. În fiecare an, Curtea de Conturi și Comisia CONT din cadrul Parlamentului organizează o serie de reuniuni în cadrul cărora membrii Comisiei CONT discută cu membrii Curții de Conturi cu privire la prioritățile lor politice, programul anual de activitate al Curții, modalitățile detaliate de cooperare etc. O dată pe an, președintele Curții participă la o reuniune a Conferinței președinților de comisie, în cadrul căreia prezintă programul anual de activitate al Curții și invită toate comisiile să prezinte propuneri pentru următorul exercițiu de programare. De asemenea, Parlamentul prezintă sugestii cu privire la aceste chestiuni în rezoluțiile sale anuale referitoare la descărcarea de gestiune a Curții de Conturi.

Ar trebui menționat și faptul că Comisia CONT audiază membrii desemnați ai Curții de Conturi. În plus, competențele de specialitate ale Curții de Conturi oferă un sprijin deputaților la elaborarea legislației în domeniul financiar.

Michaela FRANKE / Rudolfs Verdins
05/2020

